

Kronik bragt i Berlingske, 7. marts 2012. Af Ralf Hemmingsen. Universitetet vil ikke forsømme foråret

”Vi får for lidt”. Sådan stod der på banneret ved en demonstration, som små hundrede næsten afklædte studerende fra Humaniora sidste forår deltog i. ”Afklædt uddannelse” lød en anden parole – som de studerende altså havde taget meget bogstaveligt. Sjovt fundet på, men anledningen var alvorlig nok: Utilfredshed med antallet af timer på dele af de humanistiske uddannelser.

De afklædte studerende er ikke de eneste, der har fokus på universiteternes uddannelser. For lidt kontakt mellem studerende og forskere, for lidt fokus på at kandidater skal have job, for dårlig pædagogik, for ringe studiemiljø og altså også for få timer: Listen over områder, som forskellige aktører fra ministre til brancheorganisationer, fremhæver, at universiteterne bør gøre noget ved, er lang. Universiteternes brændende platform er tydelig: Der er mange ønsker og krav fra studerende, erhvervsliv og politikere. Men også den internationale økonomiske krise koblet med frembrusende økonomier som Indien og Kina kaster skygger over ”business as usual”. På uddannelsesområdet må vi tænke anderledes. I modsat fald risikerer vi at ende som et frilandsmuseum. Turister kan komme og se på uddannelsessystemet, der glemte at udvikle sig, fordi vi plejede at være de bedste.

Med knap 40.000 studerende har Københavns Universitet pligt til ikke at stivne i forestillinger om, hvad der udgør en god uddannelse i en fremtid, hvor Europa ikke kommer til at spille den nøglerolle, vi har været vant til. Og hvor fremtidens unge skal løbe stærkt for at nå op på siden af veluddannede unge fra de nye økonomier. På møder og i debatter kan man fra alle dele af verden høre genklange af nogle af disse temaer. Man søger efter den formel, der skal gøre ens egne unge til de bedste. Nogle bud lyder på, at kandidaterne skal kunne *skabe* jobs, ikke blot *søge* jobs. De skal være dybt inde i deres fag. De skal også kunne arbejde tværgående. De skal kunne bruge teori og analyse i nye, uforudsete sammenhænge. De skal have en fornemmelse af de rammer, deres viden skal bruges inden for. Også uden for deres eget fags nøglediscipliner. De skal have forståelse for økonomiske principper, livsstilsforhold samt sociale og kulturelle rammer. Det gælder for alle kandidater, uanset om de læser medicin, engelsk, teologi, biologi eller statskundskab.

Skal alle disse kandidater tilegne sig viden, som ligger ud over det rent faglige pensum, er det en stor udfordring. Hvert år får flere tusinde studerende et kandidat- eller bachelorbevis fra Københavns Universitet. Med det nuværende system er det svært at se, hvordan underviserne både skal kunne give de studerende den dybe faglighed og samtidig tage sig af denne nye opgave. På langt de fleste fag, vil der ikke umiddelbart være råd til at ansætte flere. Der er flere måder at løse udfordringen på. Kan vi i en del af studietiden give de studerende reelt frit kursusvalg over *hele* universitetets spektrum? Dermed vil man kunne vælge kurser i eksempelvis sprog eller metode andre steder på universitetet, selvom det ikke udbydes på ens eget fag. Et andet bud er flere kursusformer, som gør det muligt for de studerende, at komme i kontakt med omverden. Det kan være i form af praktik i virksomheder eller projekter, som den studerende laver i samarbejde med private eller offentlige virksomheder. Nogle udenlandske universiteter lader i højere grad deres dygtigste forskere undervise på bachelor-niveau, så de studerende tidligt ”mærker suset” fra erkendelsens inderste maskinrum. Dermed bliver de bedre til at sætte deres viden i spil, hvad enten de går efter en forskerkarriere, at blive iværksættere eller at få en karriere i en privat eller offentlig virksomhed. Det kunne man også lade sig inspirere af.

Alt sammen løsninger, der vil bidrage til at ruste kandidaterne til at komme hurtigere ud på et arbejdsmarked, hvor man langt fra kan være sikker på at komme til at arbejde med lige præcis det fag, man er uddannet i. Vi har behov for en nyorientering i holdningen til de studerende og deres rolle, og at løse en opgave, vi indtil nu måske ikke har været gode nok til: At kombinere faglig dygtighed med blikket for den sammenhæng, fagligheden skal være en del af.

Som det ene af Danmarks to store universiteter, har Københavns Universitet en særlig forpligtelse her. Og vi har vi et godt udgangspunkt. Forbedring af vores uddannelseskvalitet er i fokus i den strategi for universitetet, som netop er vedtaget. Samtidig har vi siden 2010 arbejdet med projektet Den Gode Uddannelse. Projektet indeholder godt 60 projekter, som arbejder med ideer til at forbedre uddannelsernes kvalitet. Det er projekter, der eksperimenterer med nye undervisningsformer eller pædagogik, det er it-projekter eller projekter, som vil forbedre studiemiljøet. Mange af projekterne har været drevet af studerende, og viser dermed, at de er optaget af at rette uddannelserne mere mod fremtidens krav om fleksibilitet og bredde kombineret med en dyb faglighed.

Der er nok at tage fat på. På KU har vi netop gennemført en undersøgelse, som peger på, at nogle studerende ikke ser deres underviser ofte nok. Det er et grundlæggende problem. Et tilstrækkeligt timetal er forudsætningen for at arbejde med kvaliteten. Man kan ikke sætte lighedstegn mellem kvalitet og timeantal, men det påvirker selvsagt kvaliteten negativt, hvis der er et reelt timetal på så lidt som 2-4 timer om ugen. Og i alt fald tyder undersøgelsen på, at det forsinker uddannelsen. Det er et mindretal af uddannelser på KU, der har dette specifikke problem – det omfatter cirka 2 % af de studerende. Men det er et problem, vi tager dybt alvorligt. Vi gør noget ved det i en ny plan, som er første led i KU's nye strategi med fokus på uddannelseskvalitet. Planen løfter bundniveauet for de omkring 350 studerende, der i dag har uacceptabelt få timer. De løftes til et minimum på 8 timer om ugen. Et timetal vi i 2016 løfter til 12 timer om ugen.

Alt for mange studerende bruger ikke de 37 timer om ugen på deres studium, som man med rimelighed kan forvente. Det tyder på et behov for at etablere en form for guide for en arbejdsuge med 37 timers studieaktivitet i semesterugerne og med forslag til fagligt relevante aktiviteter i de øvrige uger. Det tager vi fat på nu. Alle fag skal udarbejde planer, der viser, hvordan en fuldtidsstuderendes arbejdsuge kan se ud med timer, seminarer, laboratorieøvelser, workshops, vejledning, e-læring, gruppearbejde, opgaveskrivning, forberedelse og selvstudier. Samtidig vil et udvalg arbejde med at sikre et passende omfang af frit kursusvalg på tværs af hele universitetet, så de studerende kan få tilbudt en indføring i nogle af de mange "ekstra-kompetencer", som omverden ønsker af dem. Endelig skal vi fastlægge rammer for, hvordan vi kan blive bedre til at arbejde med pædagogik på universitetet. Undervisningen er jo kun noget værd, i det omfang de studerende forstår den.

Vores ønske om at løfte uddannelsernes kvalitet er stort. Det er en kompliceret udfordring, fordi mange af løfterne skal foregå på samme tid, for at det giver mening. Opgaven er samtidig nødt til at være fælles. Universiteternes ledelser kan ikke løfte den uden inddragelse af både undervisere, studienævn og studerende. Og det kan kun lade sig gøre, hvis alle parter er klar til at tænke i lidt andre baner, end vi plejer. Vi har foreslået et første skridt på vejen.

Vi håber på opbakning, så vores studerende i fremtiden bliver klædt bedre på, end de var den forårsdag sidste år.